

Schuld – Walter van den Berg

Een leesclub voor mavo 4

~~SCHULD~~
~~SCHULD~~
~~SCHULD~~
~~SCHULD~~
~~SCHULD~~

EEN ROMAN WALTER VAN DEN BERG

Werkboek van: ..... en .....

1) De Quiz (Kahoot)

Tijd: 5 minuten.

Voordat we gaan discussiëren over de roman *Schuld*, doen we eerst een korte quiz met Kahoot om te kijken of je het boek een beetje kent.

- a) Pak je telefoon en open de Kahoot-app.
- b) Vul de inlogcode in en je naam.
- c) Speel de quiz!

2) Mening en vragenrondje

Opdracht 1: mening vormen

Tijd: 5 minuten.

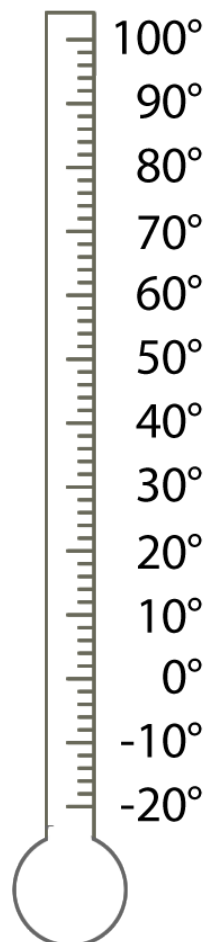
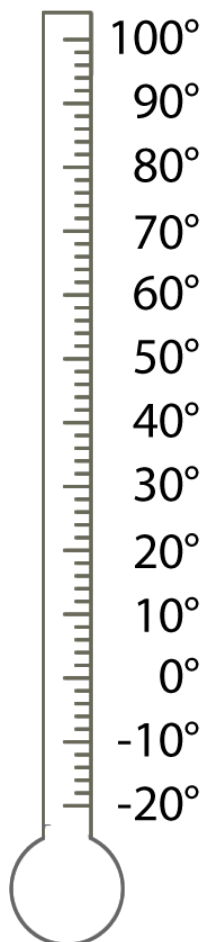
- ★ a) *Schuld* is een roman. Elke lezer leest en beoordeelt een roman weer anders. Hoe goed vond jij de roman? Kleur allebei een thermometer in. 100 is heel goed, -20 is heel slecht. Schrijf bij de thermometer beoordelingswoorden zoals spannend, verwarrend, bijzonder, etc.
- ★ b) Vergelijk de thermometers met elkaar. Denken jullie verschillend over het boek en waar ligt dat aan?

We denken wel/niet verschillend over de roman, omdat:

.....

.....

.....

Opdracht 2: vraag stellen aan het personage

Tijd: 7 minuten.

- a) We lezen klassikaal een introductie, zodat we kennis kunnen maken met de personages en hun problemen: vader Ron en zoon Kevin.

*

Kevin was zestien toen en omdat Ron geen woning had was ie niet bij Ron en niemand wist waar ie was. En ik vond dat normaal omdat het altijd zoiets was geweest met Ron en Kevin, altijd gezeik, en ik was het normaal gaan vinden omdat ik niet te lang meer wilde nadenken over dat gezeik. En ik zag toen nog niet dat het gezeik alleen maar erger zou worden. (blz. 12)

*

Cor over zijn broer Ron

Mijn broer had nog gezongen op de avond dat hij iemand dood sloeg. (blz. 7)

*

Kevin ging ze achterna en riep hee, wacht.

De jongens keken om.

Breng meer laptops. Mijn baas wil meer laptops.

Ze keken elkaar aan. Die hebben we niet, zei de jongen links.

Maar wel telefoons? Het komt toch op hetzelfde neer? vroeg Kevin. Je ziet iemand lopen met een telefoon en die trek je weg of je ziet iemand lopen met een laptotas en die trek je weg. (blz. 53)

- ★★ b) Met welke problemen hebben Kevin en Ron te maken als je kijkt naar het stukje dat we net samen gelezen hebben? Bespreek deze problemen samen.
- ★★ c) Schrijf vervolgens de problemen van Kevin en Ron op. Overleg samen wat jullie al uit eigen ervaring of kennis weten over deze problemen.

Problemen van Kevin en Ron	Welke algemene kennis hebben jullie over zulke problemen?
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

- ★★ d) Noteer samen een belangrijke vraag die je zou willen stellen aan Kevin of Ron. Aan het einde van de les gaan we kijken of we deze vraag over Kevin of Ron kunnen beantwoorden.

.....

.....

.....

3) Discussie

1. Criminaliteit

Tijd: 10 minuten

- a) In de volgende passage lees je een gesprek tussen Kevin en een van de vrouwen die hij chanteert.

Daarna vroeg ze: heb je het al online gezet?
Ja.
Ze snikte.
Kevin luisterde hoe ze huilde.
Waar? Waar kan ik het zien?
4chan, zei Kevin. 4chan. Eerst een vier, dan c, h, a, n.
Ze snoof. Wacht, ik pak mijn computer. Waar moet ik dan kijken?
Je ziet een tabje revenge porn, zei Kevin.
Ja, zei ze.
Ik heb het Little lady from Amsterdam genoemd.
Ze huilde met een korte uithaal. Er hebben vijfhonderd mensen op gereageerd, zei ze.
Ja, zei Kevin. Ja, dat gaat meestal wel zo snel.
Je hebt mijn mailadres er ook bij gezet. (blz. 56)

- ★★ b) Wat vind jij van het feit dat Kevin vrouwen chanteert? Welke redenen kunnen mensen hebben om te chanteren?

.....

.....

.....

- c) Lees samen het volgende fragment, waarin we kennis maken met het 'bijbaantje' van Kevin.

Kevin keek naar zijn laptops. Zijn werkbank had een stekkerblok met tien contacten en hij had drie laptops en zijn harde schijf ingeplugd. Er lag een soldeerbout op een standaard. Er stond een inkjetprinter die niets meer deed, een stapel A4-tjes in zijn buik. Op de hoek lag een stapel laptops die af waren. Ernaast voedingskabels; Kevin rolde ze netjes op en draaide er dan een postelastiek om. Zonder voedingskabels waren de laptops waardeloos.

Dat wisten de scooterjongens nu. Vroeger rukten ze laptoptassen weg en haalden de laptops eruit en lieten de rest achter, maar nu leverden ze ook de kabels uit de tassen aan. (blz. 12)

- ★★ d) Vergelijk de twee fragmenten van Kevin. Welke 'daad' vind jij slechter? Leg uit. Vul het antwoord individueel in en vergelijk daarna de verschillen.

Leerling A	Leerling B	Het verschil tussen jullie mening
Fragment 1/2, want.....	Fragment 1/2, want.....	
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

- e) Lees de volgende passage waarin we lezen waarom Kevin deze twee daden begaat.

Jezus, jongen. Dat kun je toch ook zonder iemands leven overhoop te gooien. Wat heb ik jou ooit misdaan?
 Mijn moeder heeft me in de steek gelaten toen ik klein was, zegt Kevin. Ze liet m'n vader zitten voor een Marokkaan.'
 'Nou en? Als je denkt dat ik daar iets mee te maken heb, of welke andere vrouw dan ook, ben je gestoord. Maar blij dat we dat uit de weg hebben, nu ga ik verder met werken.
 Nee, zegt hij, nog een paar minuten. Hij stapt weer onder de garagedeur door, en met zijn telefoon aan zijn oor kijkt hij de straat door. Ik ben niet gestoord.
 Maar je stalkt mij.
 Mijn moeder heeft me in de steek gelaten toen ik klein was.
 Ja, dat zei je al, ja. Nou ja, soms zit het mee, soms zit het tegen. En daarom ben je nu vrouwen aan het stalken? Dat vind ik echt te makkelijk.
 Denk je niet dat dat ingrijpend is dan? Hij kijkt naar een auto die langsrijdt, maar de auto is niet van Mo.
 Tuurlijk wel, maar moet je mij daarom gaan stalken? Ik vind dat als een veel te makkelijk excuus klinken. Ik ga ophangen. Doei. (blz. 256-257)

*

Maar je vader mag toch zien wat je voor hem hebt gedaan? vraagt Mo.
Kevin kijkt naar zijn vader en zijn vaders gezicht staat strak, alsof hij naar een film kijkt die hij te spannend vindt en Kevin steekt zijn hand in zijn binnenzak en zijn vaders gezicht licht op bij het zien van het stapeltje geld en Kevin blijft naar zijn vaders gezicht kijken terwijl hij het stapeltje geld voor Mo neerlegt.
Is dat vierduizend euro? vraagt zijn oom. Je had vierduizend euro nodig, zegt hij.
Als Kevin niet verkeerd heeft gerekend is het vierduizend euro, zegt Mo, en ik denk dat Kevin dit feestje wilde geven omdat hij hiermee Rons schuld heeft afbetaald. Heb ik gelijk of niet, Kevin?
Kevin kijkt kort naar Mo en kijkt terug naar zijn vader. Je hebt gelijk, zegt hij.
Zijn vader zegt hee, een langgerekte hee, hij zet een dat-is-geweldig-nieuwsgezicht op en hij steekt zijn armen uit en Kevin stapt op hem af, voorzichtig, slaat dan zijn armen om zijn vader heen. (blz. 265-266)

★★★ f) Welke redenen heeft Kevin voor deze (mis)daden? Noem ze op en baseer ze op de fragmenten die je net gelezen hebt.

.....

.....

.....

.....

★★★ g) 'Soms kunnen slechte daden goed gepraat worden omdat de redenen daarachter begrijpelijk zijn.' Zijn jullie het eens met deze zin als je kijkt naar Kevin en zijn daden? Verzin zowel argumenten voor als tegen deze stelling en omcirkel het argument wat jullie uiteindelijk het beste vinden.

Voor de stelling	Tegen de stelling
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

2. Familie

Tijd: 10 minuten.

- a) Ron is de vader van Kevin. In de fragmenten lezen jullie meer over zijn rol in Kevins leven.

Kevin was zestien toen en omdat Ron geen woning had was ie niet bij Ron en niemand wist waar ie was. En ik vond dat normaal omdat het altijd zo iets was geweest met Ron en Kevin, altijd gezeik, en ik was het normaal gaan vinden omdat ik niet te lang meer wilde nadenken over dat gezeik. En ik zag toen nog niet dat het gezeik alleen maar erger zou worden. (blz. 12)

Kevin zei dat ie zelf wel een slaappleaats regelde. Ik ben zestien, zei hij, met enige nadruk, maar zijn vader knikte alleen maar. Oké, zei hij. Weet je dat zeker?

Kevin zei dat hij het wel leuk vond, een tijdje voor zichzelf zorgen, dat was in ieder geval wat hij tegen zijn vader zei. Toen de Polen ook echt kwamen en zijn vader ze door het huis duwde – you there and you there, er was er maar één die een beetje Engels sprak, en dat was meteen de woordvoerder die Rons aanwijzingen vertaalde – stond Kevin met een sporttas met kleren en schoolboeken in zijn hand in de deuropening van zijn slaapkamer en hij keek naar zijn vader en zijn vader kwam naar hem toe en vroeg of ie het echt oké vond, en Kevin zei dat het iets goeds was, dat hij zijn vader kon helpen door een tijdje voor zichzelf te zorgen. Ik help je graag, pa, want je hebt het niet makkelijk. (blz. 220)

- ★★ b) Jullie hebben vast een mening over hoe een goede vader zou moeten zijn. Maak samen een 'criterialijstje'. Omcirkel samen het belangrijkste punt dat jullie opgeschreven hebben.

Een goede vader is iemand die:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- c) Ron is vaak met andere dingen bezig dan met zijn vaderrol. Lees de volgende passages hierover. We lezen nu over zijn beeld van vrouwen en hoever hij daarin doorschiet: hij draait op voor een moord die hij niet gepleegd heeft!

'Maar dat terzijde: vrouwen zijn niet zo slecht als je misschien denkt. Ze hebben alleen bescherming nodig, en soms kan je die geven, en soms niet. En dat is dan niet alleen beperkt tot de vrouwen met wie je het bed induikt; je kan ook je moeder beschermen, bijvoorbeeld.' Kevin keek zijn vader aan. Nou ja, dat is weer een slecht voorbeeld, zei zijn vader. Jouw moeder is misschien de enige slechte vrouw op de wereld. Dat denk ik weleens, weet je dat? De enige slechte vrouw op de wereld. Hij zuchtte. Maar ik heb bijvoorbeeld mijn moeder, jouw oma, beschermd toen het moest.'. 'Zijn vader roerde in zijn milkshake. Dat had ik je wel verteld toch, dat er een man was die haar in elkaar sloeg? Ik heb haar toen uiteindelijk beschermd. Je oom Cor kon dat niet, die was alleen maar die man die haar in elkaar sloeg aan het paaien, maar ik koos er uiteindelijk voor haar te beschermen. Vrouwen moeten gered worden. Begrijp je me?' (blz. 98-99)

*

Deed ie het vaak, vroeg hij, sloeg ie je vaak?

Ze reageerde niet direct, trok daarna kort haar schouders op, lachte zonder iets grappig te vinden, zei: wat is vaak?

Ron knikte. Klote, zei hij.

Ze haalde haar schouders op. Je raakt eraan gewend, zei ze.

Kennelijk niet, zei Ron.

Sandra hilde kort, een paar tellen. Ik wilde dit niet, zei ze.

Maar je had een oplossing nodig, zei Ron.

Ja.

Ik begrijp het.

Ik had een oplossing nodig, zei ze.

(..)

Als ik er nu voor jou ben, ben jij er dan straks voor mij? Later, bedoel ik?

Ik begrijp niet – ik heb hem zo gevonden, zei ze.

Ja, zei Ron. Dat komt doordat ik hem heb doodgeslagen.

Sandra keek van het lichaam naar Ron. Ze keek hem aan, keek naar zijn gezicht en haar ogen gingen kort over zijn lichaam en hij ging wat groter staan, alsof er genoeg kracht in zijn lichaam zat om het lichaam dat een meter verderop lag aan te kunnen. (blz. 286-288)

- d) Welke redenen heeft Ron om voor vrouwen op te komen? Zie de eerste passage.

.....

.....

.....

.....

- e) Soms kunnen personages op een andere manier naar dezelfde situatie kijken, zeker als dit ouders en kinderen zijn. In de volgende passage zien we een situatie vanuit het perspectief van Kevin en vanuit het perspectief van zijn vader Ron.

Kevin

Hij knijpt in de remmen van de Kymco en hij kotst naast zijn scooter. Alles is voorbij, zijn vaders schuld is afbetaald en hij is weer een vrouw aan het redden en dat was het. (blz. 268)

*

Ron

Toen mijn moeder in de shit zat, hielp ik haar ook. En toen jij in de shit zat, hielp ik jou ook. Een man helpt een vrouw die in de problemen zit. En een kind helpt zijn ouders. Logisch toch? (blz. 269).

- ★★★ f) Op welke manier kijken Ron en Kevin anders naar hun vader-zoon relatie?

.....

.....

.....

.....

- ★★★ g) Cor, de broer van Ron, heeft een mening over hoe Ron met zijn zoon omgaat: 'Gast, je vraagt je kind of ie de afwas kan doen, niet of ie twee jaar wil werken voor jouw schuld. Dat is toch niet normaal...' (blz. 293). Verzin zowel argumenten voor als tegen deze stelling en omcirkel het argument dat jullie uiteindelijk het beste vinden.

Eens met Cor, omdat	Niet eens met Cor, omdat
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

4) Oordeel

Tijd: 5 minuten.

- ★★★ a) Aan het begin hebben jullie een vraag bedacht die jullie zouden willen stellen aan Kevin of Ron. Hebben jullie antwoord op deze vraag gekregen?

Ja, namelijk:

.....
.....
.....

Nee, want:

.....
.....
.....

- ★★★ b) Blader terug naar de thermometer die jullie aan het begin hebt ingevuld. Is jullie mening nu veranderd nu jullie meer weten over de problemen waarmee Kevin en Ron te maken hebben?

Ja, op deze manier is onze mening veranderd:

.....
.....
.....

Nee, op deze manier is onze mening niet veranderd:

.....
.....
.....